

NÉV: _____

ELTE AZONOSÍTÓ: _____

II. rész (60 perc). Minden válaszáért 0 vagy 1 pont jár (negatív pontszám nincs). Indokolni nem kell. Aki elér legalább 10 pontot (és az I. részből is legalább hetet), annak a dolgozata már legalább elégséges; aki viszont nem éri el a 8 pontot, azé biztosan elégtelen (ez utóbbi esetben a harmadik részt ki sem javítjuk). A többi esetben a vizsga eredményessége a másik két részre kapott pontszámtól függ, a részletek és a ponthatárok a harmadik rész feladatlapján találhatók.

11. Ha $(x - iy)^6 = 1 - 2i$, akkor mennyi lesz $(x + iy)^{12}$? Az x és az y valós számok.

$-3 + 4i$

12. Mennyi $1 + i$ és az origó körüli 60 fokos elforgatottjának a távolsága?

$\sqrt{2}$

13. Soroljuk föl $(-1 - i\sqrt{3})/2$ azon hatodik gyökeinek a szögeit, melyek rendje 18.

$100^\circ, 220^\circ, 340^\circ.$

14. Mennyi a harmadik primitív egységgyökök összege?

-1

15. Tekintsük az $x + y = 2$, $x - y = 3$ lineáris egyenletrendszert. Írjuk föl azt a determinánst, amely a számlálóban szerepel, amikor x -et a Cramer-szabály alkalmazásával kiszámítjuk.

$\begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 3 & -1 \end{vmatrix}$

16. Legyen n az a legkisebb egész, melyre van olyan $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ mátrix, melyek n eleme 0, a többi 1, és $M^2 = 0$. Mennyi n értéke? Adjunk meg egy megfelelő M mátrixot is.

$n = 3, M = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$

17. Legyen $A \in \mathbb{C}^{m \times n}$ és $B \in \mathbb{C}^{k \times \ell}$. Milyen feltétel mellett lesz értelmes az $AB + B^T B$ kifejezés?

$n = k, m = \ell.$

18. Mi $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \in \mathbb{Z}_5^{2 \times 2}$ inverze?

$\begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$

19. Hány inverzió van az $(1, 3) \circ (2, 4)$ kompozícióban?

4

20. Ha $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ és $\det(A) = 2$, akkor mennyi $\det(3A^{-1})$?

$3^n / 2$

21. Legyen T test és $f \in T[x]$. A T fölötti gyöktényezős alak $f(x) = c(x - b_1) \dots (x - b_n)$ definíciójából kifejeztük, hogy $b_i \in T$. Adjunk példapolinomot, amelynek e hiányos definíció szerint van gyöktényezős alakja, de a hibátlan definíció szerint nincs. A testet is meg kell adni.

Például $T = \mathbb{R}$ fölött $x^2 + 1$, amely $\mathbb{C}$ fölött $(x + i)(x - i)$, de $\pm i \notin \mathbb{R}$.

22. Hányszoros gyöke az $x^3 - 2 \in \mathbb{Z}_3[x]$ polinomnak a 2?

3-szoros.

23. Adjunk példát olyan $f \in \mathbb{Z}_{15}[x]$ polinomra, melynek több gyöke van, mint a foka. A gyökeit is soroljuk föl.

Pl. $3x$ gyökei 0, 5, 10.

24. Írjuk föl azt a másodfokú polinomot $\mathbb{C}[x]$ -ben, melyben a gyökök összege 2, szorzatuk 3, és a konstans tag 4.

$(4/3)x^2 - (8/3)x + 4$.

25. Mely $n \geq 0$ egészekre irreducibilis $\mathbb{R}$ fölött $x^n - nx - 1$?

Nincs ilyen n .

26. Melyik a legnagyobb $n \geq 0$, melyre hamis a következő: „ha egy n -edfokú $f \in \mathbb{Q}[x]$ irreducibilis $\mathbb{Q}$ fölött, akkor nincs gyöke $\mathbb{Q}$ -ban”? Adjunk erre az n -re ellenpélda-polinomot.

$n = 1, f(x) = x$.

27. Adjunk negyedfokú ellenpéldát az alábbi állításra: ha egy $\mathbb{Z}$ feletti polinom irreducibilis $\mathbb{Q}$ fölött, akkor teljesül rá a Schönemann–Eisenstein-kritérium feltétele.

Pl. $\Phi_8(x) = x^4 + 1$.

28. Hány irreducibilis osztója van $\mathbb{Z}[x]$ -ben a $6x^2 - 6$ polinomnak? Az egységsszereseket is külön számoljuk.

8

29. Soroljuk föl $\mathbb{Z}_{10}$ egységeit.

1, 3, 7, 9

30. Hány valós gyöke van az $x^3 - 6x + 2$ polinomnak? Emlékeztetőül Cardano képlete:

$$\sqrt[3]{-\frac{q}{2} + \sqrt{\left(\frac{q}{2}\right)^2 + \left(\frac{p}{3}\right)^3}} + \sqrt[3]{-\frac{q}{2} - \sqrt{\left(\frac{q}{2}\right)^2 + \left(\frac{p}{3}\right)^3}}$$

3 (mert $D = (2/2)^2 + (-6/3)^3 < 0$).